

FICHELBERGTE

VINDPLAATSEN IN HET FICHELBERGTE

door A.G.J. Rubenkamp

Bij mijn bezoek aan het Fichtelgebirge was Thierstein onze verblijfplaats. Het is een klein plaatsje van ca 1100 inwoners, gelegen aan de oostzijde van Bundesstrasse B-15, ongeveer halverwege tussen Marktredwitz en Selb. De B-15 wordt ook wel "Porzellan-Strasse" genoemd, vanwege de vele porseleinfabrieken die hier gevestigd zijn. De bevolking is zeer vriendelijk en behulpzaam, wat het zoeken en vinden van mineralen zeer vergemakkelijkt. Een geschikte kaart van deze omgeving is de "Wanderkarte Fichtelgebirge und Steinwald" schaal 1 : 50.000, uitgave van : Schaffmann & Kluge, Landkartenverlag Berlin 15.

De kaart is te koop in Wunsiedel bij de grote boekhandel, links, die men passeert op weg naar Thierstein.

Van Thierstein via Thiersheim richting Schirnding. Direkt voor het plaatsje Steinmas ziet u links van de weg een steengroeve. Eigenaar is de heer Reihl, een boer, die in een van de eerste huizen van Steinmas woont en die toestemming verleent om te zoeken. Hier komt een lichtgroene en soms blauwachtige marmer voor, die goed slijpbaar is. Verder via Schirnding richting Cheb (Eger). Kort voor het "Zollamt" ziet u een weg schuin rechts met een bordje waarop staat: "Privatweg". Rij gerust deze weg op, maar stop bij de ingang van de Ziegelei en ga naar Herr Sommer. Hij is de bedrijfsleider en woont in een van de huisjes op het terrein van het Ziegelwerk. Hij verleent toestemming om te zoeken en vertelt er nog bij waar u precies moet zijn. Het gaat hier om gipskristallen die in de leem ingebed liggen. Waar de leem is afgegraven, zijn bruine en grijze lagen zichtbaar. In de grijze lagen komen de gipskristallen in grote getale voor. Deze heldere kristallen hebben ongeveer in het midden kleine kristalletjes die als het ware kleine roosjes vormen. Daarom de gipskristallen heel voorzichtig met zakmes of schroevendraaier lospeuteren.

De kristallen in vuile toestand, dus met leem eraan, meenemen en ze thuis pas schoonmaken. Dit voorkomt beschadiging bij het transport. In het water eerst wat gips oplossen (verzadigde oplossing) anders lossen de gipskristallen in het water op.

Aan de weg Thiersheim Göpfersgrün ligt rechts van de weg de Johanneszeche, een speksteengroeve. Voorkomen van mooie sterkwarts, dolomiet, mangaandrietten in speksteen en in dolomiet, schörl en beryl. De laatste jaren werd veelal toegang geweigerd. Toch maar proberen. De bedrijfsleider Herr Pretorie woont in het eerste huis rechts van de ingang binnen de omrastering van de groeve. Assistent-bedrijfsleider Herr Wargin, Wunsiedelerstrasse 41, Thiersheim.

Verder richting Wunsiedel. Bij Sinalengrün en Hohenbrunn zijn een paar verlaten groeven. Bij het binnenkomen van Wunsiedel direkt na het spoorwegviadukt een weggetje links naar "Grube John".

Een kleine groeve, doch er zijn heel mooie kleine kwarts-kristalgroepjes te vinden. Toestemming tot zoeken wordt verleend.

Rechts van B-15, als men van Thierstein naar Marktredwitz rijdt ligt even voorbij Lorentzreuth de Martha-Hütte.

Deze naam ziet men reeds van verre op een silo staan. Ik heb er mooie bergkristalgroepjes gevonden, van het z.g. "Bernardiner Gesetz". De laatste keer dat ik er was, in '70, was de groeve niet meer in bedrijf en staat nu vol water. Er zal nog wel wat te vinden zijn, doch het is riskant aangezien het gesteente van de wanden makkelijk afbreekt.

Via Marktredwitz-Mitterteich en Waldsassen naar Pfaffenreuth naar "Grube Bayerland". Na verkregen toestemming kan men er zoeken naar pyriet, pyrrhotien, arsenopyriet, chalkopyriet, limoniet (Eiserne HalenFalkmaniet in grauwe stengelige aggregaten ($Pb_3Sb_2S_6$). Dit mineraal is zeer zeldzaam.

Via Selb-Rehan; bij Rehan links richting Schwarzenbach, na ca 4 km rechtsaf richting Wurlitz. Spoorlijn kruisen dan komt men aan de Hessit-Werke. Rechts van de ingang een kantoortje waar de eigenaar, Herr Hess, toestemming verleende en aanwijzingen gaf waar te zoeken.

In deze serpentijngroeve heb ik serpentijn gevonden in diverse metamorfestadia tot asbest toe. Er is echter ook olijfgroene granaat te vinden, een andradiet, die ook bekend is onder de naam "topazoliet". De granaatjes zijn klein als speldeknoppen en zijn vaak te vinden op de tot asbest omgezette serpentijn nadat men de asbest verwijderd heeft.

Via Höchstädt-Markt-leuthen en Kirchenlamitz naar Buchhaus.

Van hier te voet naar de Epprechtstein. Deze graniet groeve is eigendom van Firma Reul Granit-A.G. Voorkomens van rookkwarts, schörl, en een enkele maal topaas en eu-klaas.

Groeve Grosser Waldstein, N.W. van Weissenstadt heeft dezelfde voorkomens als Epprechtstein. Van Rudolfstein, zuidelijk van Weissenstadt, bezit ik een steen met heel kleine uranium deeltjes, vermoedelijk autoniet, doch heb er verder geen belangrijke vondsten gedaan.

11 km westelijk van Weissenstadt, bij Gefrees komt chias-toliet op de velden voor, doch dan moet men komen als de akkers pas geploegd zijn.

Wil men een wat grotere trip maken vanuit Thierstein, dan is het lonend eens naar het fluorietgebied van Stulln-Wölsendorf te gaan. Geheel te bereiken over B-15 in zuidelijke richting.

Er zijn hier een tiental groeven die fluoriet leveren in alle mogelijke kleuren.

Voorts zijn er verzamelingen te zien in het natuurvriendenhuis van Schirnding en in Selb.

In Wunsiedel - Fichtelberg(museum) en een verzameling in de Steinfachschule, aan de weg Wunsiedel - Marktredwitz, rechts van de weg.

Bij de receptioniste toestemming vragen de verzameling te mogen bekijken.

Verder wens ik allen veel succes toe.

Veursestraatweg 57
Leidschendam

RECTIFICATIE:

Veranderingen op Elba

Net voor het ter perse gaan van dit nummer bereikte ons het bericht, dat de vindplaats Terro Nera zeer ingrijpend is veranderd.

In het artikel „Vindplaatsen” werd gesproken over een wand, waarin holtes zaten met prachtige dunbladige hematiet, vaak vergezeld van pyriet. Er is nog een klein deel van deze wand bereikbaar, maar de vondstmogelijkheden zijn slecht.

Ook de pyriet-kristallen op de helling zijn bijna niet meer te vinden.

H. van Dennebroek

